

Meissner Pál Traugott

(Szászmedgyes, Szepes megye, 1778. III. 23. - Neuwaldegg, 1864. VII. 9.)

Apja erdélyi szász nemzetiségű sebész volt, aki korán elhunyt. Anyja újra férjhez ment Wagner János evangélikus lelkészhez, aki gondosan nevelte a fiút. Iskoláit a szülőhelyén végezte. Természettudományos érdeklődése révén a gyógyszerészi pályára lépett. A temesvári Sas gyógyszertárban volt gyakornok 1793-1797 között. Előbb a Bécsi Egyetemen Jacquin Miklós professzor kémiai és botanikai előadásait hallgatta. A megtakarított pénzén egész Ausztriát beutazta. Két évig Bad Ausse sóhivatali gyógyszertárában ideiglenes állást vállalt. A Pesti Tudományegyetemen 1802. VII. 6-án gyógyszerészi oklevelet szerzett.

1803-ban visszatért a szülőföldjére, ahol 1804-ben a brassói Fehér templom gyógyszertár tulajdonosa lett. A kiváló felkészültségű kémikus különböző gyógyszeralapanyagok, vegyszerek előállításával foglalkozott. Gyógyszertárát 1807-ben Nyulas Ferenc, Erdély főorvosa ellenőrizte. Gyógyszertárát 1810-ben eladta és 1811-ben Bécsbe költözött.

Az újonnan alapított bécsi Polytechnikum adjunktusa, majd kémia professzora lett. Harminc évig oktatott 1815-1845 között a műszaki főiskolán. A műszaki tudományok kiváló művelője. Alkalmazta az aerométert a folyadékok sűrűségének a mérésére. Az öt kötetes kémiai alapművével egy új rendszert vezetett be a kémiai oktatásba. Ezt a későbbi európai egyetemi tanárok is átvették. Az orvostudomány is foglalkoztatta, könyvet írt a gyógyítás fizikai, kémiai és élettani vonatkozásairól. A találmányai tökéletesítették a fényképezés, az elektrotechnika, a pirotechnika és a gőzgépek területeit. A legjelentősebb szabadalma a gőzfűtés technikai kidolgozása volt. Jelentős volt még a koleráról írott munkája.

Főbb munkái:

1. Vorschlag zur Verbesserung pharmazeutischer Operationen. Wien, 1814.
2. Die Aräometrie und ihrer Anwendung und Chemie und Technik. Wien, 1816.
3. Handbuch der allgemeinen und technische Chemie. I-V. kötet, Wien, 1818-1819.
4. System der Heilkunde aus die allgemeinsten Naturgesetzen gefolgert. Wien, 1832.
5. Erwärmung der Kinderstube und des Krankenzimmers. Wien, 1852.
6. Beiträge zur Kenntnis der Cholera. Wien, 1864.

Irodalom:

1. Táplányi Endre: A műszaki tudományok gyógyszerész művelői. VI. rész: Meissner Pál Traugott. (1778-1864). Gyógyszerészet, 23, 12, 470-473 (1979).
2. Szókefalvi Nagy Zoltán, Spielmann József: Nyulas Ferenc életére és működésére vonatkozó adatok. Orvostörténeti Közlemények, 60-61. kötet, 97-133 (1971).
3. Guido Fabritius: Beitrage zur Gesichte der deutschen Apotheken und Apothekern in Siebenbürgen. Drabenderhöhe, 1986.
4. Guido Fabritius: Verdienstvolle deutsche Apotheker aus Siebenbürgen. Drabenderhöhe, 1989.
5. Orient Gyula: Az erdélyi és a bánáti gyógyszerészet története. Kolozsvár. 1926.
6. Hans Barth: Von Honterus zu Oberth. Bedeutende siebenbürgisch-deutsche Naturwissenschaftler, Techniker und Mediziner. Bukarest, 144-183 (1980).

7. Meissner Paul: Vortaege über Pyrotechnik. Wien, 1978.
8. Tóthné, Süli Borbála doktori értekezése alapján szerkesztette Beniczky Péter: A Pesti Egyetemen végzett gyógyszerészmesterek adatai. 1771-1851/52. Budapest, 15 (1991)
9. Veress László (Segesvár): Az erdélyi Meissner Pál gyógyszerész (1778-1864) változatos szerepkörei a 18-19. században. Segesvár, 2017.